

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ใช้ในการสื่อสารระหว่างประเทศ และเป็นเครื่องมือในการค้นคว้า ติดตามข่าวสารต่าง ๆ ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ, 2545 : 19) เมื่อพิจารณาถึงทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 ทักษะ ทักษะการพูดเป็นทักษะทางภาษาที่เน้นในเรื่องการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความคิด หรือความต้องการตามจุดมุ่งหมายของผู้พูด การพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นมาก (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2539) ในขณะที่เดียวกันทักษะการอ่านภาษาอังกฤษก็มีความสำคัญที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ สืบค้นข้อมูลข่าวสาร ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการอ่านจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฉะนั้นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษจะสามารถเข้าถึงวิทยาการได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ทักษะด้านการพูดและการอ่านภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญ ความสามารถด้านการพูดและการอ่านเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กัน ความรู้หรือเนื้อหาที่ได้จากการอ่านย่อมมีผลเกี่ยวเนื่องไปถึงการพูดด้วย เนื่องจากการพูดจำเป็นต้องอาศัยข้อมูล และเนื้อหาจากการอ่าน ดังนั้น ทักษะทั้งสองจึงมีความสำคัญมากต่อการสื่อสารในยุคปัจจุบันเพราะสามารถเป็นทั้งเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก บอกถึงความต้องการของตน และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมา โดยเฉพาะการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยนั้นว่ายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ กาญจนา จงอุตสาห์ (2531, อ้างใน เกียรติชัย ยานะรังษี, 2540) พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมปลายอยู่ในระยะเริ่มต้นของพฤติกรรมการพูดเท่านั้น ซึ่งนักเรียนยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการถ่ายโอน สื่อสาร และวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก 1) ด้านผู้สอน ใช้วิธีสอนที่ไม่เหมาะสม บรรยากาศของการสอนเคร่งเครียดเกินไปไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ภาษา การขาดทักษะในการพูดภาษาอังกฤษ การใช้ภาษาไทย

ในการเรียนการสอน 2) ด้านผู้เรียน มีแรงจูงใจค่อนข้างต่ำ ขาดการฝึกทักษะในสถานการณ์ที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ขาดความเชื่อมั่นในการใช้ภาษา มีความวิตกกังวลว่าจะพูดผิดพลาด

3) ด้านการเรียนการสอน กิจกรรมไม่น่าสนใจ ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นความรู้ด้านโครงสร้างมากเกินไป (วิชัย ดีพร้อม, 2538) นอกจากนี้จากการศึกษาของ ทิศนา แคมมณี (2542) พบว่า พฤติกรรมการถ่ายโอนความรู้ของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในเนื้อหาที่ได้รับมีค่อนข้างน้อย จึงส่งผลให้ขาดทักษะการพูดในระดับความรู้ การถ่ายโอน และการวิพากษ์วิจารณ์ การศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับข้อคิดเห็นของ พิทยา คำตาเทพ (2542) ที่กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะในการพูดภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพว่า เนื้อหาบทเรียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ยังเน้นเนื้อหาจากสถานการณ์ในต่างประเทศที่เป็นเนื้อหาไกลตัวผู้เรียนซึ่งยากต่อการที่ผู้เรียนจะเข้าใจ สถานการณ์ได้ และทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เนื้อหาบทเรียนมีผลต่อการส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียน

บทเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยส่วนใหญ่มีเนื้อหาจากปริบทของต่างประเทศ การจัดการเรียนการสอนด้วยเนื้อหาภาษาอังกฤษเหล่านี้ทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจ จึงจำเป็นต้องมีที่ผู้เรียนจะต้องมีทักษะทางการอ่านซึ่งเป็นทักษะหนึ่งของการแสวงหาความรู้ การจัดการเรียนการสอนด้านการอ่านภาษาอังกฤษให้แก่คนไทย ผู้สอนที่ใช้วิธีการให้นักเรียนออกเสียง แปลประโยคในเรื่องที่อ่าน รวมทั้งเน้นการสอนโครงสร้าง หรืออธิบายศัพท์ มากกว่าที่จะพัฒนาการอ่านให้มีประสิทธิภาพ เป็นการสอนที่มีได้เน้นกระบวนการอ่านให้ต่อเนื่อง จึงมีผลให้นักเรียนไทยขาดทักษะในการอ่าน (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532; เตือนใจ ดันงามตรง, 2534 : 7-8) ในการศึกษาของ เนาวรัตน์ นุ่มอุรา (2534) และ วรพรรณ พรนิมิต (2535) พบว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำทั้งความสามารถในการอ่าน และการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน ไม่สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ คาดการณ์ล่วงหน้า และจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ และในการศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยของ กรมวิชาการ (2539) พบว่า นักเรียนมีปัญหาในเรื่องความเข้าใจในการอ่าน ทำให้ไม่สามารถรวบรวมความคิดจากสิ่งที่อ่านได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เนื้อหาบทเรียนมีผลต่อการส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนด้วยเช่นกัน

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของไทยที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ยังคงเน้นเนื้อหาจากสถานการณ์ต่างประเทศ (พิทยา คำตาเทพ, 2542) ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าเนื้อหานั้นเป็นสิ่งที่เข้าใจยาก จึงไม่ให้ความสนใจ ขาดความกระตือรือร้น และขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ในงานศึกษาของ Steffensen (อ้างใน พิทยา คำตาเทพ, 2542 : 41) ได้เสนอว่า การเลือกเนื้อเรื่องที่

ใช้ในการเรียนการสอนควรเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับสอดคล้องกับความรู้และประสบการณ์ทางวัฒนธรรมของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ตนมีอยู่เดิมกับภาษาต่างประเทศที่ใช้สื่อความ Widdowson (1987) กล่าวว่า ผู้เรียนที่เรียนเพียงตัวภาษา มิได้เรียนภาษาเพื่อสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือใช้เนื้อเรื่องที่สามารถพบได้ในชีวิตจริงหรือใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงนั้น นับได้ว่าเป็นการสูญเปล่าทางการเรียนอย่างน่าเสียดาย แนวคิดดังกล่าวได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาสู่ท้องถิ่น และยังกำหนดไว้ชัดเจนใน มาตรา 27 วรรค 2 ว่าให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนสังคมในท้องถิ่น ตลอดจนเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จักท้องถิ่นของตนมากขึ้น (วีรนุช ปินทวนิช, 2543) ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงจำเป็นต้องจัดเนื้อหาบทเรียนและกิจกรรมทางการเรียนให้สอดคล้องกับเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ธรรมชาติ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ผู้เรียนได้เรียน เพื่อให้รู้สึกว่าเป็นการเรียนอย่างมีความหมาย ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเป็นแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ อีกทั้งยังเป็นการปลูกฝัง ความตระหนักในคุณค่าของท้องถิ่นและเป็นแนวทางในการถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยไปสู่สังคมโลก ดังที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ, 2545 : 20) กำหนดไว้ในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร และสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลกที่ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร และเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ สิ่งที่จะเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ทางภาษานั้นจะมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ในสิ่งที่ใกล้ตัวซึ่งจะช่วยให้การสื่อสารทางภาษามีความหมายมากขึ้น ในแนวคิดนี้ Bartlette (1932) ได้กล่าวถึงทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) ว่า ความจำเกี่ยวกับรูปแบบของความรู้เดิมที่ผู้เรียนได้สร้างไว้ขณะเรียนรู้บางสิ่งที่ผ่านมา โครงสร้างความคิดในสมองจะมีการจัดกลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และประสบการณ์อย่างเป็นลำดับขั้นตอนตามคุณสมบัติที่คล้ายคลึงและมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งจะช่วยให้สามารถใช้เป็นกรอบในการทำความเข้าใจและประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ และจะทำการเก็บข้อมูลนั้นไว้ใช้ในคราวต่อไป ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้นควรคำนึงถึงการนำเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์และใกล้ตัวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนจะสามารถโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ได้รับจนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในสิ่งที่ตนศึกษาได้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้สอนควรคำนึงถึง การจัดการศึกษาที่ไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน จะทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจซึ่งจะส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นความสำคัญของผู้เรียน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในระบบการศึกษาปัจจุบันมาก ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวดที่ 4 มาตรา 22 กำหนดไว้ว่า หลักการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ในมาตรา 23 สาระการเรียนรู้ให้เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์เกี่ยวกับตนเองและสังคม และในมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน เนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับความสนใจ และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมต่อการให้ความสำคัญกับผู้เรียนด้วย

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นวิธีการหนึ่งที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีกระบวนการให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย โดยให้สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบ มีจุดมุ่งหมายต่อกลุ่มร่วมกันสมาชิกช่วยกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำงานเต็มความสามารถ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อทำให้งานบรรลุผลสำเร็จสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะแตกต่างกับการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มทำงาน โดยทั่วไปที่มักพบว่านักเรียนที่เก่งเท่านั้นจะเป็นผู้จัดการให้เกิดผลงานในทีม ในขณะที่สมาชิกอื่น ๆ อาจไม่มีโอกาสแสดงออกในการเรียนรู้ (สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ, 2544 : 3) การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นแนวคิดที่อยู่บนพื้นฐานของรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ การปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้แบบร่วมมือจะมีส่วนช่วยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น (Aronson et al., 1978; Bejarano, 1997; Kagan, 1988; Johnson et al., 1981; Sharan, 1989, อ้างใน สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ, 2544 : 3)

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือจะมีลักษณะองค์ประกอบสำคัญเบื้องต้นของการเรียนรู้ 5 ประการ (Johnson, Johnson and Holubec, 1994) คือ

1. การพึ่งพากันทางบวก (Positive Interdependence) สมาชิกในกลุ่มต้องมีความตระหนักว่า ความพยายามของสมาชิกแต่ละคนจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและต่อกลุ่ม

2. ปฏิสัมพันธ์เกื้อหนุน (Promotive Interaction) หรือ การหันหน้าเข้าหากัน (Face-to-Face Interaction) เป็นการเพิ่มโอกาสให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในการส่งเสริมความสำเร็จของกันและกัน โดยการช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และชมเชยความพยายามในการเรียนรู้ของผู้อื่น รวมไปถึงการให้คำอธิบายแก้ปัญหา อภิปรายแนวความคิดที่ได้เรียนไปแล้ว ถ่ายทอดให้เพื่อนร่วมชั้น

3. ภาระรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล (Individual Accountability) การรับผิดชอบของแต่ละบุคคลนั้นทำให้สมาชิกของกลุ่มรู้ว่ามิใครบ้างที่ต้องการความช่วยเหลือและสนับสนุนมากกว่าสมาชิกอื่น ๆ ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ และทำให้ทุกคนตระหนักว่าภาระรับผิดชอบนั้นสำคัญต่อกลุ่มซึ่งสามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้

4. ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small-group) เป็นสิ่งที่จำเป็นในการทำงานเป็นทีมให้ประสบความสำเร็จ

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Processing) กระบวนการกลุ่มจะเกิดขึ้นเมื่อสมาชิกกลุ่มอภิปรายถึงการบรรลุเป้าหมายและรักษาความสัมพันธ์ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะพื้นฐานของหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือมีส่วนช่วยส่งเสริมทักษะด้านสังคมและวิชาการของผู้เรียน เนื่องจากการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างสมาชิก เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิด พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมให้รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการระดมความคิด และตัดสินใจร่วมกัน ส่งเสริมทักษะทางสังคม การทำงานกลุ่ม และทักษะการสื่อสาร (กรมวิชาการ, 2544)

การนำเนื้อหาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนรู้แบบร่วมมือจะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาได้ เนื่องจากในส่วนของเนื้อหาท้องถิ่นจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเนื้อหากับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ง่ายยิ่งขึ้น ดังเช่นงานวิจัยของพิทยา คำตาเทพ (2542) ลลิตา วิบูลวัชรียกุล (2547) และมยุรี ศรีชัย (2548) ที่ใช้เนื้อหาท้องถิ่น วัฒนธรรมท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่าเนื้อหาดังกล่าวมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้สูงขึ้น นอกจากนี้ ในส่วนของการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือซึ่งจะมีการจัดการเรียนเป็นกลุ่มที่แต่ละความสามารถ มีการแบ่งภาระงานรับผิดชอบให้แก่สมาชิกในแต่ละคนที่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกัน มีลักษณะเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนมีการร่วมมือกันในการทำกิจกรรมทางภาษาตนเอง บรรยากาศจะเป็นการผ่อนคลาย ช่วยส่งเสริมการแสดงออก การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดังเช่น การศึกษาวิจัยของ เรวัต กาวีตะ (2533), อารดา กันทะหงส์ (2546), กนิษฐา จิถม (2550) ที่ใช้กิจกรรมการต่อชิ้นส่วน (Jigsaw) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่าการจัดกิจกรรมการสอนดังกล่าวมีส่วนส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้ดีขึ้น

ในการศึกษาของ ศรีนยา ชัดติยะ (2544) และสุชาติ กองกุล (2548) ได้ใช้กิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่ามีส่วนช่วยให้การอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนดีขึ้น และในการศึกษาของยุพิน สุริยวรรณ (2542) ได้ใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือหรือร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co-op Co-op) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือเช่นกัน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยของผู้เรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ในงานของ Holguin (1997) และ กนิษฐา จิฉม (2550) ยังพบอีกว่า การใช้กิจกรรมการต่อชิ้นส่วนสามารถส่งเสริมความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อีกด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากการเรียนรู้แบบร่วมมือมีลักษณะเป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการถามและการอธิบายเพิ่มเติมซึ่งกัน

ด้วยแนวทางดังกล่าว จะเห็นได้ว่าทั้งการใช้เนื้อหาท้องถิ่น และการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือทั้งแบบการต่อชิ้นส่วน (Jigsaw) การอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative Strategic Reading) และการร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co-op Co-op) สามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้านภาษาทั้งในทักษะการพูดและการอ่านได้ เนื่องจากการมีรูปแบบของกิจกรรมที่สามารถเปิดโอกาสให้เกิดการใช้ภาษาในการหาความรู้และการปฏิสัมพันธ์ มีการเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม เป็นการเพิ่มแรงจูงใจ การใฝ่หาความรู้ และสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ภาษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำเนื้อหาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ เนื่องจากเนื้อหาท้องถิ่น เป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกับความรู้เดิมสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย และวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือมีความเหมาะสมต่อกระบวนการเรียนรู้ ที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถด้านการพูด การอ่านภาษาอังกฤษ และความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

คำถามเพื่อการวิจัย

1. ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ หลังจากเรียนด้วยการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ
2. ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ หลังจากเรียนด้วยการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ
3. ความรู้เนื้อหาท้องถิ่นของนักเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ หลังจากเรียนด้วยการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนเมื่อเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เนื้อหาท้องถิ่นของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนด้วยการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นหลังการเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ
2. นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นหลังการเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ
3. นักเรียนมีความรู้เนื้อหาท้องถิ่นเพิ่มขึ้นหลังการเรียนด้วยวิธีการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (อ.43101) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 43 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ การใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ
- 2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถด้านการพูด การอ่านภาษาอังกฤษ และความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นของอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร โดยครอบคลุมหัวข้อเรื่อง คือ เรื่องประเพณีและการละเล่นในท้องถิ่น ได้แก่ ประเพณี

บุญบั้งไฟ บุญเข้าพรรษา การแข่งเรือยาว หมอลำ เรื่องอาหารท้องถิ่น ได้แก่ ส้มตำ ลาบ และ
เรื่องอาชีพและผลผลิตในท้องถิ่น ได้แก่ วิถีชีวิตชาวนา กล้วยไข่ และอ้อย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ หมายถึง การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
โดยใช้เนื้อหาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ของอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งครอบคลุม
หัวข้อเรื่อง คือ เรื่องประเพณีและการละเล่นในท้องถิ่น ได้แก่ ประเพณีบุญบั้งไฟ บุญเข้าพรรษา
บุญข้าวจี การแข่งเรือยาว หมอลำ เรื่องอาหารท้องถิ่น ได้แก่ ส้มตำ ลาบ และเรื่องอาชีพและผลผลิต
ในท้องถิ่น ได้แก่ วิถีชีวิตชาวนา กล้วยไข่ และอ้อย โดยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน
เป็นกลุ่มขนาดเล็กที่ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน ใช้กิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือใน 3 รูปแบบ คือ 1) การต่อชิ้นส่วน (Jigsaw) 2) การอ่านแบบร่วมมือ (Collaborative
Strategic Reading) และ 3) ร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co-op Co-op) โดยดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอน 3 ขั้นตอน
คือ 1) ขั้นแนะนำ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจและ นำผู้เรียนเข้าสู่กระบวนการ
เรียนรู้ 2) ขั้นทำงานกลุ่ม เป็นการให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบร่วมมือ และ
3) ขั้นสรุป เป็นการทบทวนสรุปในสิ่งที่ได้เรียนรู้ในเนื้อหา หรือทักษะทางภาษาที่ได้ฝึกฝน

2. ความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
เพื่อการสรุปความ ซึ่งเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาท้องถิ่น
โดยมีเกณฑ์พิจารณาความสามารถด้านการพูดสรุปความ 5 ด้าน คือ ด้านใจความสำคัญ ด้าน
ใจความสนับสนุน ด้านความถูกต้องชัดเจน ด้านความสามารถในการใช้ภาษาของตนเอง และ
ด้านความพยายามในการสื่อสาร โดยผู้วิจัยปรับมาจากเกณฑ์ประเมินการเขียนสรุปความของ Taylor

3. ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการอ่านข้อความ
ภาษาอังกฤษของผู้เรียนในระดับความรู้ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ ประเมินจาก
แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. นักเรียนระดับก้าวหน้า หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทุ่งทรายวิทยา
อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน (อ.43101) ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2551

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาแบบร่วมมือ
2. เป็นแนวทางในการใช้เนื้อหาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอน